



Səddat CƏFƏROV,
iqtisadiyyat elmləri üzrə
fəlsəfə doktoru,
Azərbaycan və Rusiya
Yazıcılar və Jurnalistlər
Birliklərinin üzvü,
Beynəlxalq Yazarlar Birliğinin üzvü

Bu qeydlərdə Gülnar Əsədlinin "Vətən aşıqları" kitabı ilə bağlı düşüncələrimi yazmaq niyyətindəyəm. Göründüyü kimi mövzu kifayət qədər ağırlıdır. Ancaq indi həyat bizim üzərimizə elə bir missiya qoyub ki, biz bu ağrı-acılardan qaça bilmərik. Vətənin taleyini həyatından daha üstün tutan qəhrəmanların obrazlarını yaratmaq, onların adlarını əbədiləşdirmək, kimliklərini gələcək nəsillərə ötürmək... bundan üstün fealiyyət görmürəm. Bu mənada tanılmış yazıçı-publisist, jurnalist Gülnar Əsədlinin də "Vətən aşıqları" kitabı mənim üçün çox dəyərlidir. Qeyd etdiyim kimi, birincisi elə mövzusuna görə. Axı vətən yolunda qurban gedən oğullara təkcə onları yazıya gətirən müəlliflər yox, hər birimiz borcluyuq. İkincisi də bu kitabı elə mən özüm nəşr etmişəm. Müəllif həyəcanlarını, kitabın poliqrafik tərtibatını, bir çox maraqlı məqamları izləmişəm. İndi həmin kitabı əlimə götürüb baxanda uzaq gələcəyə yol alan ədəbi qəhrəmanların xəyalı nəzərləri önündə bir ruhsal duygu yaşayırıam.

Bir sözlə, naşirlıq həyatı zənnimcə, elə kitab yazan müəllifin hissəri, həyəcanları ilə müşayiət olunan həyatına müqayisə tutula bilər. Gülnar Əsədlinin "Vətən aşıqları" kitabı mənimle sanki canlı varlıq kimi danışır və istər istəməz həyatımın daha əvvəlki naşırılık illərini xəyalımdan keçirirəm.

Naşirlıq fealiyyətimin izini, ümmüyyətlə, kitab çapı işinə münasibətinə təqdirini haradasa, kimin yazısında da nəşr etdiyim kitabların məziyyətləri qiymətləndiriləndə xüsusi fərəh hissi keçirirəm. Qəlbimə elə duyğular dolur ki, məni qanadlandırır. Xəyalən gənclik illərinə qayıdırıam.

İlk dəfə mətbəədə işə qəbul olunanda sinkoqraf, yəni foto şəkilləri metal lövhəye köçürən usta şagirdi kimi işə başlamışdım. Doğrudur, bu işimi tez mənimsədim. Hətta elə gəncliyimdə də Azərbaycan mətbəəsində sinkoqrafiyanın yeni nailiyyətlərini tətbiq edə bildim. Fealiyyətim bəyənlərdi. Texniki işçi kimi, bir sözlə, mətbəə işçisi kimi müəyyən dərəcə pillələrini sürətlə keçirdim. Qarışında iki yol vardı. Biri elə mətbəə fəhləsi, mətbəə mütəxəssisi olaraq fealiyyəti mi davam etdirmək, digəri isə təhsil almaq, elmin hansısa bir sahəsi ilə məşgul olmaq. Nə qədər qeyri-adı görünsə də, mən bunun ikisini də seçdim. Yəni işimdən ayrılmadan təhsil də aldım, mətbəədə texniki fealiyyətimdə də irəliləməkdə davam etdim.

Kimsəyə sirr deyil ki, öz işini sevməsən, orada heç bir nailiyyətə, uğura

imza ata bilməzsən. Mən də bütün varlığımıla mətbəə işinə bağlıydım. Amma təhsil pillələrində irəlilədikcə fealiyyətimde də müəyyən dəyişikliklər oldu. Poliqrafiya işinin elmi araşdırmasına başladım. Bu sahədə müəyyən tədqiqatlar apardım, kitablar yazdım. Axır ki, nəinki respublikada, keçmiş ittifaq məqyasında tanınan bir naşır nüfuzuna sahib oldum.

Hərdən deyirəm ki, kitablar mənim həyatımdır. Özüm də çoxlu kitablar yazmışam. Demək olar ki, yarım əsrən çox müddət ərzində müxtəlif mətbəbu orqanlıarda dövrün sosial problemləri, mənəvi mühiti ilə bağlı yazılarımla çıxış etmişəm. Yəni jurnalistik fealiyyəti də göstəmişəm. Ancaq bütün hallarda qəlbimin qurur qaynağı nəşr etdiyim kitablar olub. Hər dəfə hər hansı bir müəlliflə görüşəndə, nəşr üçün yeni kitabın əlyazmasını götürəndə yeni duyğular varlığıma hakim olub. Sanki canlı bir varlığın həyata gəlisiğini gözleməli oluram.

Nəşr üçün götürdüyüm kitabların mövzusu, məzmunu məni çox maraqlandırır. Çox istəyirəm ki, müəllifin kimliyindən asılı olmayaraq nəşr etdiyim kitab cəmiyyət üçün gərəkli olsun. İnsanların həyatına, mənəvi mühitinə təsir göstərsin.

Biz istəsək də, istəməsək də müha-

olduğunu bilsəm də ustadın hədiyyəsindən imtina etmədim, hələ kitabı götürəndə bir söz də dedi: "oxu, qeydlərini elə, müəllif də nə vaxt gelsə sənin üçün avtoqraf yazar". Bu artıq tapşırıq idi; mən də ustadın sözündən çıxa bilməzdəm kitabı bir neçə gün özümlə işə aparıb götirdim yazmağa imkan yox idi... axır ki bu bayram günlərində Gülnar Əsədlinin "Vətən aşıqları" kitabını diqqətlə vərəqlədim. Bu tanışlıq məni çox mətbəblərdən agah etdi; sən demə Gülnar kifayət qədər məhsuldar yanan jurnalistdir, sosial mənəvi mühitə nüfuz edə bilən yazıçıdır... Yaşadığı bölgədə - o, Astarada yaşayır - yaxşı tanınır fəal ictimai xadimdir və bir az da səmimi olSAM deməliyəm ki, elə Azərbaycanda da onu az tanımlılar". Hər hansı bir yazı o vaxt təsirli alınır ki, müəllif haqqında danışdığı məsələnin mahiyətində özünü də görsün. Ya doğmaliyi ilə, ya mövzuya səmimi yanaşması ilə, ya da həmin mövzuya vəsítəsi ilə cəmiyyətə özünün istək və arzularını da bildirmək imkani qazansın. Məhz bu zaman yazı kifayət qədər təsireddi gücdə olur.

Gülnar Əsədlinin "Vətən aşıqları" kitabı bir çox məziiyyətlərinə görə yalnız qəhrəman ordumuzun əfsanəvi ığidlərini təqdir etmir, həm də dövlə-

Komandan siyasi iradəsi və hərbi qətiyyəti ilə sübut etdi ki, Qarabağ özüünə əbədi məkanından heç vaxt ayrılan deyil.

Qəlbimi fərəh hissi ilə dolduran məqamlardan biri də kitabda on səhifələrin birində Azərbaycan Respublikası dövlət himminin verilməsidir:

Azərbaycan! Azərbaycan!

Ey qəhrəman övladın şanlı vətəni!

Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırlız!

Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadırız!

Üçrəngli bayraqınla məsud yaşa!

Üçrəngli bayraqınla məsud yaşa!

Hər kəs müşahidə etdiyi kitabdan, oxuduğu yazidan, gördüyü mətnəndən öz ovqatına uyğun təəssürat alır. Azərbaycan himminin əzəmətli misralarını oxuduqca mənə elə gəlir ki, biz özümüz də bu himni ifa edən müzəffər Azərbaycan ordusunun əzəmətli xoruna qoşulurq. Biz də canlı olaraq himni ifa edirik.

Hər bir kitab sonsuz müəllif zəhməti, həyəcanları ilə başa gəlir. Düşüñürəm ki, Gülnar Əsədlinin bu kitabı da onun həyatının bir parçası olaraq yaranana qədər necə ağır yollar keçib. Bu yolların ağırlığını, yazı işinin həyəcanlarını varlığında yaşayan adamlar dərk edə bilər.

Gülnar Əsədlinin kitabı yaranışı ilə bağlı "ön söz"ündəki duygulanma-

Vətən aşıqlarını ədəbi abidə

Gülnar Əsədlinin "Vətən aşıqları" kitabı haqqında

ribə nəinki həyatımızın axarını dəyişdi, hətta mənəvi dəyərlərimizə də nə qədər ağırlı, acılı olsa da, yeni calarlar, yeni dəyərlər götirdi. Bu dəyərlərin ən ucası, ən alısı mənim üçün şəhidlər haqqında yazılın əsərlərdir.

Doğrusu, Gülnar Əsədlinin "Vətən aşıqları" kitabı haqqında yazmağı dos-tum Əli Rza Xələflidən mən xahiş etmişdim. Yazı əvvəlcə sosial şəbəkədə yayıldı, sonra "Kredo" qəzetində dərc olundu. Yazının əvvəlindəcə uzun illər-dən bəri six yaradıcılıq əlaqələri ilə ədəbi fealiyyətimi davam etdiyim "Kredo" qəzetinin baş redaktoru çox böyük səmimiyyətlə mənim təklifimi də xatırladır. Eyni zamanda müəllifin də ədəbi mühitdəki yerinə diqqət göstərir.

Mən də bu təəssüratları oxuduqca münasibət doğmaliyinin təsiri altında həmin yazidan bəzi parçaları bir daha oxucularımın diqqətinə yetirmək istədim. Müəllif yazısını "VƏTƏN AŞIQLƏRİ VƏ GÜLNAR ƏSƏDLİ" adlandırmışım. Təkcə elə bu adın özü kifayət qədər informasiya verir. Yəni müəllif paralel olaraq həm kitabın özündən, həm də onun müəllifindən öz oxucularına əhatəli, dolğun məlumat verməyə çalışır. Başlıq da məhz bu məramı ifadə edir: "Tanmış yazıçı publisist Gülnar Əsədlinin imzasını, yazı tərəzini son vaxtlara qədər ancaq sosial şəbəkədən, bir az da dəqiqələşdirsek Fb səhifələrində izleyə bilirdim, doğrusu mənim də yazdıqlarına, o cümlədən ciddi sosial problemlər qaldıran müəlliflərin qeydlərinə fəal, və əsasən obyekтив münasibət bildirdiyindən diqqətimi cəlb etmişdi. 3 sayılı Bakı mətbəəsində onun nəfis şəkildə, yüksək poliqrafik səviyyədə çap olunmuş "Vətən aşıqları" kitabı gərənə qədər bu onlayn ünsiyyət beləcə davam etdi. Görkəmli naşır, Azərbaycanın ilk poliqrafçı alimi Səddat Cəfərov üz qabığının diqqəti çəkən təsvirinə baxdıqım "Vətən aşıqları" kitabını götürüb mənə təqdim etdi; "buyur, maraqlanırsansa apara bilərsən"- dedi. Doğrusu işiminin çox, vaxtimın məhdud

tin nəyə qadir olduğunu, ümumiyyətlə, dövlətin necə bir sərvət olduğunu da diqqətə çəkir. Biz kitabı nəşrə həzırlayarkən 44 günlük mühərribədən yaddaşımıza yazılın təəssüratların motivindən istifadə etdik. Yəni kitabı üz qabığında yarım buludlu səmanın üzərində atom partlayışına bənzər qan buludu verdik. Yəni bununla bildirmək istəmişdik ki, vətənin nəinki torpağını, sərhədlərini, lap göyünü də qorumaq üçün qanımızı verməyi özümüzə borc bilirik. Bayraqa bürünmüş əl, dəha doğrusu, dəmir yumruq, eləcə də qəhrəman Azərbaycan ordusunun ığid cəngavəri Azərbaycan bayrağını qururla işğaldan azad etdiyi torpağı sançı. Bunlar üz qabığında olan motivlərdir. Əlbəttə, kitabın özünün məzmunundan gələn motivlərdir. Ən başlıcası, Qarabağ mühərribəsinin qələbə ilə nəticələnməsinin mahiyyətini ifadə edən güc motividir.

Xalqımızın mənəvi tarixində məşhur bir deyim var; "Sərkərdə qoçaq ol-sa, heç verməz ordu bada". Sözün həqiqi mənasında, biz Ali Baş Komandanın orduya rəhbərliyində bir əfsanəvi fəhm, sarsılmaz güc, iradə hiss etdik. Bu iradənin arxasında dayanan əsas mənbə Azərbaycan dövlətidir. Mən ona görə deyirəm ki, Gülnar Əsədlinin "Vətən aşıqları" kitabı həm də dövlətçilik adlanan mahiyyətin necə bir böyük sərvət olduğunu diqqətə çəkir. Kitabın ilk səhifəsindəcə ulu öndər Heydər Əliyevin bayrağımızın fonunda nikbin və müdrik duyğular aşılıyan foto portreti verilib. Eyni zamanda biz ulu öndərin "Hər bir şəhid millətin mənəvi ucalığıdır" sözlərini də elə həmin səhifədə oxuyuruq.

Növbəti səhifədə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Qarabağ mühərribəsi zamanı çəkilmiş fotolarından biri verilib və onun qətiyyətli sözləri sankı elə fotonun özündən çıxbı ruhumuza, varlığımıza sırayət edir: "Qarabağ Azərbaycadır!". Yaxşı yadımızdadır, düşmən yalançı ritorika ilə "Qarabağ Ermənistanı" deyirdi. Amma Ali Baş

lar onun yazı önceki hissələrini bizə kifayət qədər aydınlığı ilə çatdırır: "Əs-lində özüm də maraqlı olsa da amma maddi durumuma görə çətinliklər qarşısında düşünüb qalmışdım. Düzəndə, bu işi görmək böyük savabdır. Hələ Birinci Qarabağ mühərribəsinin şəhidlərindən yazdıqlarımı "Taleyn qisməti" kitabında verəndə bu şəhid ailərinə yaxşı təsir bağışlamışdı. Amma indiki dövrə maddi durum üzündən bunu həyata keçirə bilməzdəm. Ona görə də arzusunda olduğum işin üstüne düşmədim". Bu düşüncələrin arxasında canlı insan dayanır. Bütün həyəcanları ilə seçdiyi ağırlı mövzuya bağlı olan müəllif dayanır. O, işin çətinlığını yaxşı bilir və bu yoldan da dənmək niyyətində deyil.

Doğrusu, zamanın ruhunu yazan müəlliflərin nə qədər böyük zəhmət çəkdiyini, həyatımızın bütün rənglərinə yazılarında ifadə edən yazarların ədəbi yoluñ düşünəndə deyirəm ki, vətənin ən hörmətli təqdirdi elə onların adlarını yazılımalıdır. Sözümüz canı odur ki, zamanın ruhunu yazan müəlliflər qarşısında cəmiyyətimizin mənəvi məsuliyyəti var. Axı gələcək nəsilər bu günün real mühitini məhz ədəbi publisistikamız vasitəsi ilə öyrənəcək və dərk edəcəklər. Onları təqdir etmək bizim borcumuzdur. Xələfli Gülnar Əsədlinin kitab üzərindəki işini dəyərləndirərək yazar: "Məşhurların birinin deyimini tez-tez yada salıram: "Elə bir namuslu əmək yoxdur ki əvvəl-axır öz dəyərini almasın" hələlik bu dəyər Gülnar Əsədli üçün insanların sonsuz hörməti və sevgisidir. Heç bir əlavə gəlir mənəbəyi olmadan, yeganə işi qələmindən yapışmaqla həyati təəssüratlarını yazıya gətirmək olan Gülnar Əsədli bir neçə maraqlı kitabın müəllifidir". Demək, G.Əsədli "Vətən aşıqları"ni yazana qədər kifayət qədər yaradıcılıq yolu keçib.

(Davamı 11-ci səhifədə)

(Əvvəli 10-cu səhifədə)

Onun həyatının dəyəri, məzmunu birmənalı şəkildə deyərdim ki, elə bütövlükdə ədəbi fəaliyyəti ile bağlıdır. Onun həyatı elə kitablarının həyatıdır. Ali jurnalist təhsili var. Doğuluğu Astara rayonunda yerli mətbuatda çalışıb. Ayrı-ayrı vaxtlarda imkanı olsa da, yerindən-yurdandan, mühitindən ayrılmayıb. G.Əsədlinin tale yolunu fikirləşəndə subtropik iqlimin gözelliyini şərtləndirən limon, portagal, çay kolları gözlərimin öündən keçir. Təbiətin gözəli olan bu bitkilərdən hansısa birini yerindən, yurdandan ayırib isti iqlimə, sərt mühitə getirən, yaşaya bilməz. Gülnar Əsədlidə də belə bir zəriflik var. Yəqin ki, elə bu zərifliyi öz ruhunda hiss etdiyindən heç vaxt mühitində ayrılmayıb.

Gülnar Əsədlinin həyatının mənası olan kitablarını, uğur faktlarını xronikadan alıb oxuculara təqdim etmək, zənnimcə, yerinə düşər: "Haqqın dərgahında" (1999), "Taleyin qisməti" (2000), "Nura qərq olmuş Astaram" (2004), "Pərvanəsiz dünyam" (2005), "Yaşanmış ömrün işığında" (2005), "Eşq məbədi" (2006), "İlahi nurunda" (2009) kitablarının müəllifidir. Gülnar Əsədli 2020-ci ildə "Tərəqqi" medali ilə təltif olunub; bu da onun mənəvi mühitini eşq ilə yazmasına dövlətin verdiyi dəyərdir. 2021-ci ildə Qarabağ müharibəsi Əllilləri, Veteranları və Şəhid ailələri İctimai Birliyi tərəfindən "Vətənpərvərlik işində xidmətə görə" me-

sevgi və duyğu ilə təqdim edir ki, sanki biz 8 Noyabr Qələbə gündündə yaşıdığını hissələri həmin şeiri oxumaqla bir daha yaşayırıq.

Gözün aydın, ana vətən,
Gözün aydın ulu xalqım.
Bu gün sənin şad gündündür,
Bu gün vətən bütövləşib,
Azərbaycan, ad gündündür.
Yeni tarix yarananım,
Ey Ali Baş Komandanım.
Bu zəfərin mübarəkdir.
Yurd nisgili, həsrətinə
Son qoydun sən.
Qarabağa ilk səfərin mübarəkdir.
Yollarına güller sərib
Vətənimin çölü, düzü,
Azadlıqda nəfəs alan
Yal-yamacın gülür üzü.
Dünya heyran hünərinə,
Odlar yurd u vətənimə
Kəm baxmağa
Bir də kimin hünəri nə?
Xalqımızın iftixarı, vüqarışan.
Sən məgrurluq simvolusun,
Murov, Şahdag, Qoşqarımsan.
Ulu Öndər yadigarı,
Varisən.
Dünya, bəşər tarixində
Adı olan
Sərkərdələr arasında
ən yenilməz birisən.
İllər idi həsrət idim
Vətənimin parasına,
Əsirlikdə çapalayan
Öz yurdumu qaytardın sən.
Xocalıda əsir düşən
Qız-gelinlə cılıklənən,
Sinan, itən
Qürurumu qaytardın sən.

kimi həmin mətn bizim oxucularımıza da çatdırılsa, daha düzgün olar: "Mən müharibənin ilk gündündən bu günü qədər - sentyabrın 27-dən dekabrın 1-nə qədər Azərbaycan xalqına dəfələrlə müraciətlər etmişəm, qələbə sevincini bölmüşəm, azad edilmiş şəhərlərimizin müjdəsini vermİŞəm. Özümüz çox xoşbəxt adam hesab edirəm. Çünkü bu Qələbə bizim ruhumuzu, əyilməz ruhumuzu göstərdi. Göstərdi ki, Azərbaycan xalqı bu vəziyyətlə heç vaxt barışmaq fikrində deyildi və bütün xalqımız, lap balaca uşaqlar, yaşlı insanlar, o torpaqları tərk edənlər, qayıtmak arzusunda olanlar, o torpaqlarda heç vaxt olmayan, amma o bölgələrdən olan gənc nəslin nümayəndələri bir arzu ilə, biz hamımız bir arzu ilə yaşamış və bu arzunu həyata keçirmişik. Bu gün bizim bütün arzularımız çin olub. Bu, hər birimiz üçün doğrudan da, böyük xoşbəxtlidir. Artıq müharibə arxada qaldı. Bizim ölkəmiz üçün yeni dövr başlayır. Yeni quruculuq dövrü, inkişaf dövrü, azad edilmiş ərazilərimizin bərpası dövrü. Mən tam əminəm ki, Azərbaycan xalqı bu dövrdə də birlilik, həmrəylilik göstərəcək, güclü iradə göstərəcək. Azərbaycan xalqı yene də birləşərək dağıdılmış bu şəhərləri, kəndləri bərpa etmək üçün əlindən gələni edəcəkdir. Biz bundan sonra böyük və qürurlu xalq kimi yaşayacaq. Beynəlxalq müstəvidə öz sözümüzü demişik, bölgədə öz sözümüzü demişik. İstədiyimizə nail olmuşuq və əminəm ki, bundan sonra bizim xalqımızı təhlükəsiz və xoşbəxt həyat gözləyir.

larına hörmətini ifadə edir.

Kitabın altıncı bölümü müharibə qəhrəmanlarının talyeyindən bəhs edən portret yazılarından ibarətdir. Bu bölümde maraqlı yazılar var. "Bayraqları bayraq yapan", "Hər istəyinə nail olan şəhid", "Ən gözəl ölüm", "General olacağam demişdi", "Arzusu qəlbində", "Adını doğrudan" və s. kimi sıralanan yazıların hər birindən Azərbaycanın igağ oğulları vətənin, yurdun və nəhayət, Astaranın başını uca edən qəhrəmanların portretləri, obrazları boylanır.

Onu da qeyd edim ki, müharibədən ağır zədə almış qazilərdən də bəhs olunur. Onların problemlərinə, həyatlarına qayğılı münasibət bildirilir.

Kitabın yeddinci bölümündə müəllifin çox maraqlı bir esesi verilib. Ese "Can Azərbaycan" adlanır. Həmin esesdən son parçaları məmməniiyyətlə burada xatırladıram: "Bu coşqun qələbənin sevincini azərbaycanlılara yaşadan qətiyyətli, mübariz, qüdətli rəhbərimiz və rəşadətli ordumuzun, qorxmaz hərbçilərimizin fədakarlığı tarix boyu yaşayacaq. O gecə sevincdən evdən bayrağa atılan insanların - əllərində üç rəngli bayraqı dalgalandıran hər kəsin çöhrəsindən məsudluq yağdı. Bu münasibətlə qələbə sorağı qurbanlıqlar kəsildi, şəhidlərin məzarları, qazılər ziyarət edildi. Şükür namazları qılındı, dualar oxundu. Hörmətli prezidentimiz "Şuşa, biz sənə qayıdırıq", "Şuşa, biz sənə dirçəldəcəyik" - fəxərətli sözlərinə görə hər birimiz Şuşanı, Laçını, ümumilikdə Qarabağı - Azərbaycanı görmek arzusu ilə yaşadıq".

dəli ilə də təltif olunub...

Burada Xələflinin maraqlı bir qeydi var: "Bütün bunlar öz yerində... bu zəngin həyat materialını faktlar əsasında əvvələk də bu sahənin ən dəyərli yazarlarının adları da gözlərimin öündən keçdi". Düşünürom ki, dövrümüzün fəal publisistləri kimi tanıdığımız adaların sırasında, şübhəsiz, Gülnar Əsədlinin də öz yeri var. Bir anlığa belə qərara gələk ki, G.Əsədli cəmiyyətə böyük zəhməti bahasına başa gətirdiyi kitablarını yazmayıb. Onda nəinki onun yaşadığı bölgənin mənəvi mühitində bir boşluq görünər, eləcə də, bütövlükdə Azərbaycan publisistikasının son 20 illik mərhələsi də müyyəyen mənada ağ görünərdi.

Publisistlər İradə Məlikovanın, Mehman Fərzullayevin Gülnar Əsədlinin ön sözünə əlavələri kimi yazılmış qeydlərində də maraqlı məqamlar var. Çünkü onlar G.Əsədlinin təkcə "Vətən aşıqları" kitabı ilə deyil, onun digər əsərləri ilə də yaxından tanış olublar.

Kitabın birinci bölməsində müəllif ikinci Qarabağ müharibəsinin əsas obrazlarını, xüsusilə "dəmir yumruq" obrazını mənalandırır, Ali Baş Komandanın müharibə ilə nəfəs alan rəhbər obrazını məhəbbətlə yaradır. Ən başlıcası, Gülnar Əsədli sanki ordumuzla birgə cəbhələrdən keçir. Bütün varlığı ilə Azərbaycanın qəhrəman oğulları ilə birgə işğaldan azad olunmuş yerlərin torpağını, daşını öpür, yollarına nəvazış göstərir, dağlarına baxıb qırurlanır. Dumdurú göz yaşı kimi çağlayan Qarabağ bulaqlarının suyundan içir. Müəllif birinci bölməni Mərasim Hacızadənin "Yaşa, Ali Baş Komandan" şeiri ilə bitirir. Müəllif şeiri o qədər

Alqış sənə, vətən oğlu,
Azad, xoşbəxt gələcəyə
Sən ümidi, sən inamım.
Qoca tarix yaddaşına
Qalib kimi həkk olanım,
Yaşa, var ol,
Ey Ali Baş Komandanım!
Ey Ali Baş Komandanım!

Beleliklə, G.Əsədli Azərbaycan poeziyasının müharibə dövründə yaranmış ən gözəl örnəklərdən birini yazısına gətirir. Bununla da zaman keçirdikcə oxucunun yaddaşına ədəbi estetik təsir imkanlarını saxlamaq gücündə olur.

Kitabın ikinci bölməsi "Tarixin yaddaşından" adlanır. Bu bölmədə müəllif Gülüstan və Türkmənçay müqavilələrini xatırladır. Qəsbkarlar arasında bölünən Azərbaycanın faciəsinin ağrı ilə yad edir. Bununla da böyük Azərbaycanın necə dərələr yaşadığını diqqətə çəkir. Qərbi Azərbaycan torpaqlarının Ermənistanda qalması, Zəngəzurun itirilməsi, Borçalının, Dəmir qapı Dərbəndin vətənin qırqaqda qalan yerlər olması... yaddaşımıza belə bir fikir diktə edir ki, Azərbaycan tarixinin gələcək elə missiyaları var ki, bundan heç vaxt imtina edə bilmərik.

Kitabın üçüncü bölməsi "Bir ömrüllük xatira" adlanır. Bu bölmədə ulu öndərin Azərbaycan uğrunda mübarizələri anılır. Onun Azərbaycan taleyi ni müqəddəs bir əmanət kimi gələcək nəsillərə tapşırması bizdə kövrəklik duygularını oyadır. Hətta müəllif bu yerde Ali Baş Komandan İlham Əliyevin də müharibədən sonrakı çıxışından bir parçası oxucularına təqdim edir. Zənnimcə, Ali Baş Komandanın çox dəyərli çıxışlarından ən maraqlı örnək

Şəhidlərimizin qəhrəmanlığı nəticəsində bu gün bizim bayraqımız azad edilmiş torpaqlarda ucalır. Xalqımız, dövlətimiz, müzəffər dövlət, müzəffər xalq kimi yaşayır və bundan sonra da yaşayacaq". Bu mətnində qəhrəman Azərbaycan əsgərinin obrazı çox aydın görünür. Şəhidlərə sonsuz ehtiram, sevgi duyguları Ali Baş Komandanın nitqindən sözülmərək hər bir vətəndaşın varlığına hopur.

Mənə elə gəlir ki, bu gün hər hansı bir bigənəliklə, laqeyidliklə qarşılaşan şəhid ailələrinin ağrısı hər birimizin varlığından keçməlidir. Öz məsuliyyətini dərk etməyən hər hansı bir məmura Ali Baş Komandanın həmin çıxışından xatırlatma kifayət edərdi.

Kitabın dördüncü bölməsi aprel döyüşləri haqqındadır. Bu bölmədə biz Azərbaycan ordusunun qəhrəman döyüşlərinin adalarına rast gəlirik. Onların döyüş yolundan qürurla səhəbət açılır. Xüsusi Azxana Kəran kənd məktəbinin məzunlarından şəhid olan Bəxtiyar Rüstəmovun, Sarvan Qurbanovun, Pəncəli Teymurovun vətən sevdalı gələcək nəsillərə örnək həyatlarından əfsanəyə dönmüş həqiqətlər danışılır.

Müəllif öz kitabında doğulub-böyüdüyü doğma Astaranı da unutmur. Kitabın beşinci bölümündə "Tarixi qədim region - Astara" adlanan yazı bizi səyahətə dəvət edir. Astaranın şərəfli tarixi vərəqlənir, gözəlliklərindən bəhs olunur və sonsuz sevgi ilə Səməd Vurğunun misralarını da xatırlayır. Müəllif astaralı gənclərin vətən müharibəsindəki qəhrəmanlıqları ilə haqlı olaraq öyür. Görkəmli elm adamlarını xatırlayır, əmək qəhrəman-

Cox təəssüratlı, canlı, həyəcanlı cümlələrdir. Oxuduqca inanısan ki, müəllif içərisinə daxil olduğu mövzunun özü ilə nəfəs alır.

Gülnar Əsədli təbiət etibarı ilə çox emosional müəllifdir. Kitabının nəşri zamanı, eləcə də, Astara ziyalılarının təkliyi ilə həmin rayonda yaradıcılıq gününün keçirilməsi zamanı onu ya-xından müşahidə imkanı olub. Məsuliyyətli ziyalı kimi tanıdım Gülnar Əsədlini. Hiss elədim ki, nəinki yazmaq, hətta danışmaq üçün seçdiyi mövzunu yaxından öyrənir. Astarada kitablarının sərgisinin təşkil olunmasında yaxından iştirak etmiş, hətta "Kredo" qəzetinin də cildlərinin həmin sərgidə nümayishi üçün təşəbbüs göstərmişdi.

Sözmən sonunda bir-iki kəlmə də bizi birləşdirən "Kredo" qəzeti ilə bağlı fikirlərimi ifadə etmək istərdim. Doğrudur, G.Əsədli sosial şəbəkədə də çox fəaldır. Amma burası da var ki, yazmağa da tənbellik etmir.

Son vaxtlar "Kredo" qəzetində də onun imzasını görürem. Bir çoxları var ki, bölgədə yaşamağı istedadlarını reallaşdırmağa maneə hesab edir. Amma Gülnar Əsədli bununla razılaşır. O, belə bir qənaətdədir ki, bölgədə də yaşamaqla yaradıcılığını davam etdirək olar, özü də uğurla.

Bizim bir missiyamız var; hər birimiz öz imkanımız daxilində vətənimizə, xalqımıza xidmət etməyə çalışılıq. Mən G.Əsədlinin timsalında vətənə, xalqa təmənnasız xidmətin ən yaxşı nümunəsini görürem.